

Základní škola Čechtice, okres Benešov

Na Lázni 335, 257 65 Čechtice

System domáci prípravy žáků

Co je to domácí úkol?

Efektivní cestou k podpoře sebevzdělávacích aktivit žáků a účinným „spojovacím článkem“ mezi formálním - školním, a neformálním a informálním - mimoškolním učením, mezi heteroedukací a autoedukací mohou být vhodně volené a zadávané domácí úkoly, resp. domácí příprava žáků.

Domáci příprava je mimoškolní aktivita, těsně spojená se školním vyučováním. Za domácí přípravu (domáci úkoly) lze považovat veškeré aktivity žáků, které jsou vyžadovány školou, cíleně směřují k podpoře školní výuky, a které žák vykonává mimo školu, zejména doma – v rodině.

Právě pravidelná domácí příprava může být jednou z cest naplňování požadavků nového pojetí vzdělávání vytvářením situací, v nichž je žák veden k aktivnímu přístupu k vlastnímu učení, k vynakládání vlastního úsilí při řešení úloh a problémových situací, k samostatnému rozhodování a myšlení. Tím je podporováno a posilováno rozvíjení požadovaných klíčových kompetencí.

Nově pojímané domácí úkoly rozšiřují možnosti učitele v rámci vzdělávání jeho žáků. Mohou napomoci učiteli cíleně zaměřit pozornost dětí na mimoškolní zdroje vzdělávání a využít je ve prospěch vyučování. Domáci úkol může být nástrojem učitele pro učení dětí pracovat s těmito zdroji, vhodně jich využívat a orientovat se v nich. Vhodně zadaný domácí úkol může nejen pomoci dítěti upevnit si učivo, probírané ve škole, ale také si je propojit s dalšími informacemi, vědomostmi, zkušenostmi, a rozšířit si tak obzory na základě vlastních zájmů. Dává dítěti prostor k nerušené individuální práci, čas pro promýšlení a objevování. Právě možnost individuálního, cíleného zaměření domácích úkolů podle potřeb a zájmů dítěte je nespornou předností této formy výuky. Domáci úkol je také prostředkem k učení, v němž se propojuje řízený proces s jednáním ovládaným vlastní vůlí žáka. Z tohoto hlediska má vysokou výchovnou hodnotu. Je jedním z prostředků pedagogické součinnosti školy a rodiny. Může se stát účinným prostředkem motivace dítěte pro sebevzdělávání a pro své budoucí vzdělávání. Domáci učební činnosti žáků zpětně vnášejí do práce školy podněty

Proč jsou domácí úkoly zadávány?

Přednosti domácí učební činnosti oproti práci školní spočívají zejména:

- v individualizaci a variabilitě času pro učební aktivity
- v bezpečném domácím prostředí, které může dítěti poskytnout zázemí pro plné soustředění (dítě není rozptylováno aktivitou spolužáků)
- v mnohostranných možnostech učebních prostředí (učení není vázáno prostorem školy a třídy, může probíhat v různých prostředích, i takových, která nejsou původně určena pro učební činnosti - v knihovně, koncertní síni, přírodě apod.
- v možnostech diferenciací učebních úloh dle individuálních potřeb žáka
- v potenciálu skýtat příležitosti pro samostatné rozhodování, myšlení, tvořivost.

Domácí úkoly v naší škole

Příprava žáků do školy v prostředí domova (domácí příprava) je nedílnou součástí každodenní přípravy na vyučování. Podle zákona o rodině má rodina rozhodující vliv na výchovu dítěte a rodiče jsou spoluzodpovědní za vzdělávání svých dětí, proto ze strany rodičů probíhá kontrola přípravy dětí do školy. Rodiče svým podpisem stvrzují, že písemný domácí úkol byl vypracován doma. Rodiče nenesou odpovědnost za věcnou správnost úkolu. Při plnění domácího úkolu si žák zopakuje a procvičí látku, která byla probírána ve škole, žák si ověří, zda učivo pochopil a zda je dokáže samostatně aplikovat. Při domácí přípravě má žák na zpracování více času, může využít různých pomůcek a zdrojů a dbá na celkovou úpravu práce.

Domácí úkoly mohou být v rámci třídy rozdílné. Nadaní žáci mohou dostávat kvalitativně a kvantitativně náročnější úkoly, žáci s poruchami učení mohou mít redukováný rozsah.

V případě, že žák potřebuje podporu (dovysvětlení) ze strany učitele, může požádat učitele o doučování – a to v období před odevzdáním úkolu.

Frekvence úkolů, množství úkolů a koordinace zadávání rozsáhlejších úkolů

Žák naší školy se připravuje na vyučování průběžně z hodiny na hodinu. Z každé vyučovací hodiny je zadán průběžný domácí úkol písemný, ústí, praktický, který je malého rozsahu a slouží k podpoře žáka pro přípravu na další hodinu. Tím učitel chce minimalizovat školní neúspěch, který je pro žáky demotivační.

Rozsáhlejší domácí úkoly jsou zadávány na delší časové období tak, aby si mohli žáci rozvrhnout jeho splnění (učili se zodpovědnosti a plánování) a nedocházelo ke zbytečnému přetěžování žáků. Tyto úkoly mohou být týdenní, měsíční, čtvrtletní.

Zadání domácího úkolu

Zadání domácího úkolu je učitelem oznámeno, většinou zapsáno na tabuli, aby si jej každý žák mohl zaznamenat. Učitel úkol vysvětlí, eventuálně uvede příklad řešení a následně si ověří, zda žáci zadání úkolu pochopili nebo dá prostor individuálním dotazům ze strany žáků.

Pokud žák úkolu nerozumí, domluví si individuální konzultaci s vyučujícím, který mu vše znovu vysvětlí.

Typy úkolů

a) ústní projev:

- opakování látky z předchozích hodin, práce s mapou
- příprava na písemnou práci, opakování pravidel a vzorců
- slovní zásoba do cizích jazyků
- příprava na verbální zkoušení
- mluvní cvičení
- výklad, kontrolní otázky pro spolužáky apod.
- čtení: na 1. stupni denní čtení, doporučená četba od 2. do 9. ročníku, výběr četby a způsob záznamu o četbě je na doporučení jednotlivých vyučujících, vyučující prvních ročníků seznámí rodiče na úvodní schůzce s nejvhodnějším způsobem nácviku čtení

b) písemné úkoly

- pravidelné - týkají se přípravy do všech předmětů, zejména však do matematiky, českého jazyka, cizího jazyka
- nepravidelné/mimořádné - výtah, výpisek, referát, projekt,
- čtenářský deník, protokol laboratorních prací apod.
- písemná příprava na výuku matematiky – dle zadání vyučujících

- c) praktické úkoly
  - pravidelné: práce na počítači, odevzdávají se prostřednictvím MOODLE nebo e-mailu
  - nepravidelné: výtvarné práce
- d) tvůrčí a praktická činnost
  - slohové domácí práce, slohová cvičení, herbář, čtenářské deníky
- e) sběr informací a materiálu a získávání informací z mimoškolních zdrojů
  - prezentace, dokumentární projekty, vzdělávací materiál pro spolužáky
- f) řešení zajímavého problému nebo výzkumná činnost
  - matematické olympiády, zajímavé úkoly, fyzikální, chemické, biologické olympiády
- g) vyhledávání informací a zpracování nových poznatků (např. referáty)

Kontrola plnění úkolů

Splnění každého zadaného úkolu je vyučujícím zkontrolováno:

- ústním ověřením znalostí - ústní zkoušení, frontální opakování
- kontrolou sešitů, pracovních sešitů, pracovních listů
- kontrolou pomůcek
- oznámkováním úkolu

Domácí úkoly se známkují po procvičení látky. Žák, který bude potřebovat s úkolem pomoci, může kontaktovat vyučujícího za účelem konzultace.

Pokud žák nesplní domácí úkol, je tato skutečnost oznámena rodičům v žákovské knížce a také v sešitě zapominání. Žák si úkol splní dodatečně, přinese úkol následující den.

Nesplní - li žák domácí úkol, který byl na známky, je z této látky přezkoušen a poté klasifikován.

Žák je povinen být na vyučování připravený, nosit pomůcky. Nenošení školních pomůcek je zaznamenáváno jednotlivými vyučujícími a podle četnosti zapominání se postupuje podle školního řádu, v příloze Řád pro hodnocení žáků.

Rodiče budou seznámeni na třídních schůzkách, dále bude materiál vložen na webové stránky školy www.zscechtice.cz/pro_rodice.htm

Žáci budou seznámeni se systémem na třídnických hodinách, kde jim bude vysvětlena důležitost domácí přípravy, učitelé dětem budou postupně předávat návody a zkušenosti, jak se nejlépe připravovat.

Systém domácí přípravy byl vypracován na základě návrhů jednotlivých vyučujících na prvním i druhém stupni.

V Čechticích dne 25. 8. 2010